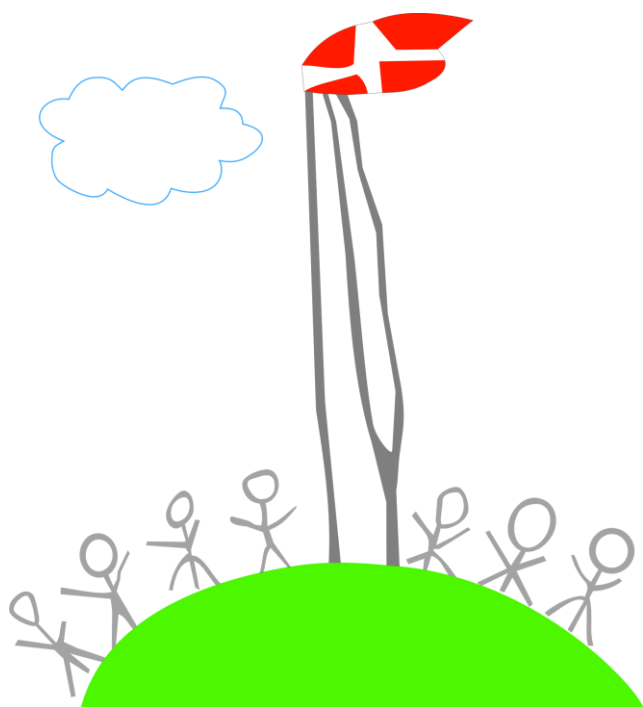

Dansk Skoleforening
for Sydslesvig e.V.

Treja Danske Skole

Læsehandleplan

2015

Læsehandleplan Treje Danske Skole

Indholdsfortegnelse

1. Hvilket mål skal vores handleplan hjælpe os med at opnå?	2
2. Hvilke handlinger vil vi udføre for at nå vores mål ?	2
3. Skolebibliotekets rolle :	3
4. Læsekoordinatorens rolle :	3
5. Skolens specialundervisning :	3
6. Hvilke tegn viser, vi har nået vores mål ?	3
7. Indsats ved læsevanskeligheder :	3
8. Evaluering/Revidering af handleplanen :	3
9. Læsehandleplan- Årshjul	4

Bilag

1. Hvilket mål skal vores handleplan hjælpe os med at opnå?

Vores mål er at alle vores elever i løbet af 1.-6.klasse opnår en funktionel læsekompetence. Eleverne skal beherske teknikken læsning på et niveau, der sætter dem i stand til på alle trin i skoleforløbet at anvende læsning funktionelt som redskab til sproglig og personlig udvikling og tilegnelse af viden.

Alle fag benytter sig af tekster i den faglige undervisning. Læsekompetencen er derfor et fælles ansvar for alle skolens lærere.

Handleplanen tager udgangspunkt i læseudviklingsskemaet LUS, som allerede starter i børnehavens førskolegruppe og følger eleven gennem hele skoleforløbet. LUS hjælper med at følge den enkelte elevs læseudvikling og skal være en støtte for både forældre og elever og lærere.

Vi indfører LUS i 1.klasse september 15.

Læseudviklingsskemaet bliver således fremover automatisk integreret i alle klassers læseundervisning.

2.Hvilke handlinger vil vi udføre for at nå vores mål?

Ide 'katalog:

Forældre- info LUS/ handleplan generelt

LUS-mappe til den enkelte elev

Læsekompetence (LUS) som del af IHP

Læsekonferencer (afleveringsmøde ved lærerskift, testresultater)

Læsebånd (indhold / evaluering/ revidering)

"Læseskub"

Overvejelser omkring læsekoordinatorens opgaver på vores skole

Forældrenes rolle (støtte til træning, læsekontrakt...)

Årlig "læsningens dag" for hele skolen / førskolegruppen

Tiltag i alle fag

Den enkelte faglærers årlige tiltag (www.uvm.dk/fagliglaesning)

Evt. inddragelse af yderligere tests i forbindelse med evaluering.

-Se også årshjul!

3. Skolebibliotekets rolle

Skolebiblioteket skal støtte skolens lærere og vejlede den enkelte elev i arbejdet med LUS. Dette betyder bl.a., der skal være både skøn-og faglitteratur markeret med "Lettal" (læseegnethedstal) til rådighed på biblioteket.

Derudover skal skolebiblioteket aktivt støtte skolens øvrige læsetiltag i form af materialer og idèudvikling.

4. Læsekoordinatorens rolle

Læsekoordinatoren skal være inspirator og rådgiver ved skolens arbejde omkring området læseindsats. Læsekoordinatoren er endvidere ansvarlig for en række opgaver omkring "læseskub" og de obligatoriske læseprøver, - se årshjul.

5. Skolens specialundervisning

Ved fordeling af specialundervisningstimer afsættes der et fast timetal til "læseskublæreren". Dette nedfældes i " Skolens principper for fagfordeling ".

6. Hvilke tegn viser, vi har nået vores mål?

- Klassesvarende standpunkt (trin) ifølge læseudviklingsskemaet (LUS)
- De obligatoriske tests, - resultaterne gennemgås ved læsekonferencer og generelle / individuelle problemfelter tages op i den daglige undervisning.

7.Indsats ved læsevanskeligheder

Hvis læsestandpunktet ikke er classesvarende (LUS-trin) tager dansk/klasselæreren sammen med læsekoordinatoren stilling til en evt. testning af eleven gennem PPR, og planlægger efterfølgende i fællesskab indhold at specialundervisningen.

8. Evaluering/Revidering af handleplanen

Se årshjul

9. Læsehandleplan- Årshjul

Tiltag	Ansvarlig / deltager
LUS-forældremøde for kommende 1.kl.	Læsekoordinator(LK) / dansk og tysklæreren
Afleveringsmøde i børnehaven, - eleverne placeres i LUS	Klasselæreren / LK, dansk og tysklæreren
SOMMERFERIE	
Første PR-møde: plan for specialundervisning	Alle lærere
September:	
Eleverne "luses" 1.gang	Dansklæreren/ tysklæreren, LK
Oktober:	
IHP-samtaler/ LUS-skema	Lærerne / elever, forældre
Obligatoriske læseprøver i dansk 2.-6.kl.	LK
Klasselæsekonferencer	LK / dansk og tysk-læreren
Udvælgelse til "læsesklub"	LK / dansk og tysk-læreren
EFTERÅRSFERIE	
Start " læsesklub "	LK
Obligatoriske læsetest i tysk 2.-5.kl. (WLLP-R) og 6.kl.(SLS)	Tages / rettes af tysklæreren, resultater videresendes af LK
Jul	
Januar:	
Revideret specialundervisningsplan	Alle lærere

Læsehandleplan Treja Danske Skole

Evaluering " læsesklub"	LK / dansk og tysklæreren
Karakter /udtalelser	Alle lærere
Februar:	
Eleverne "luses" 2. gang	Dansklæreren / tysklæreren, LK
Marts:	
LÆS og IHP på pr.møde	Alle lærere
IHP-samtaler / LUS-skema	Lærerne/ elever, forældre
PÅSKE	
Revideret specialundervisningsplan	Alle lærere
Juni/juli:	
Karakter / udtalelser	Alle lærere
SOMMERFERIE	
PR-møde i sidste ferieuge: Evaluering /revidering af læsehandleplan	Alle lærere

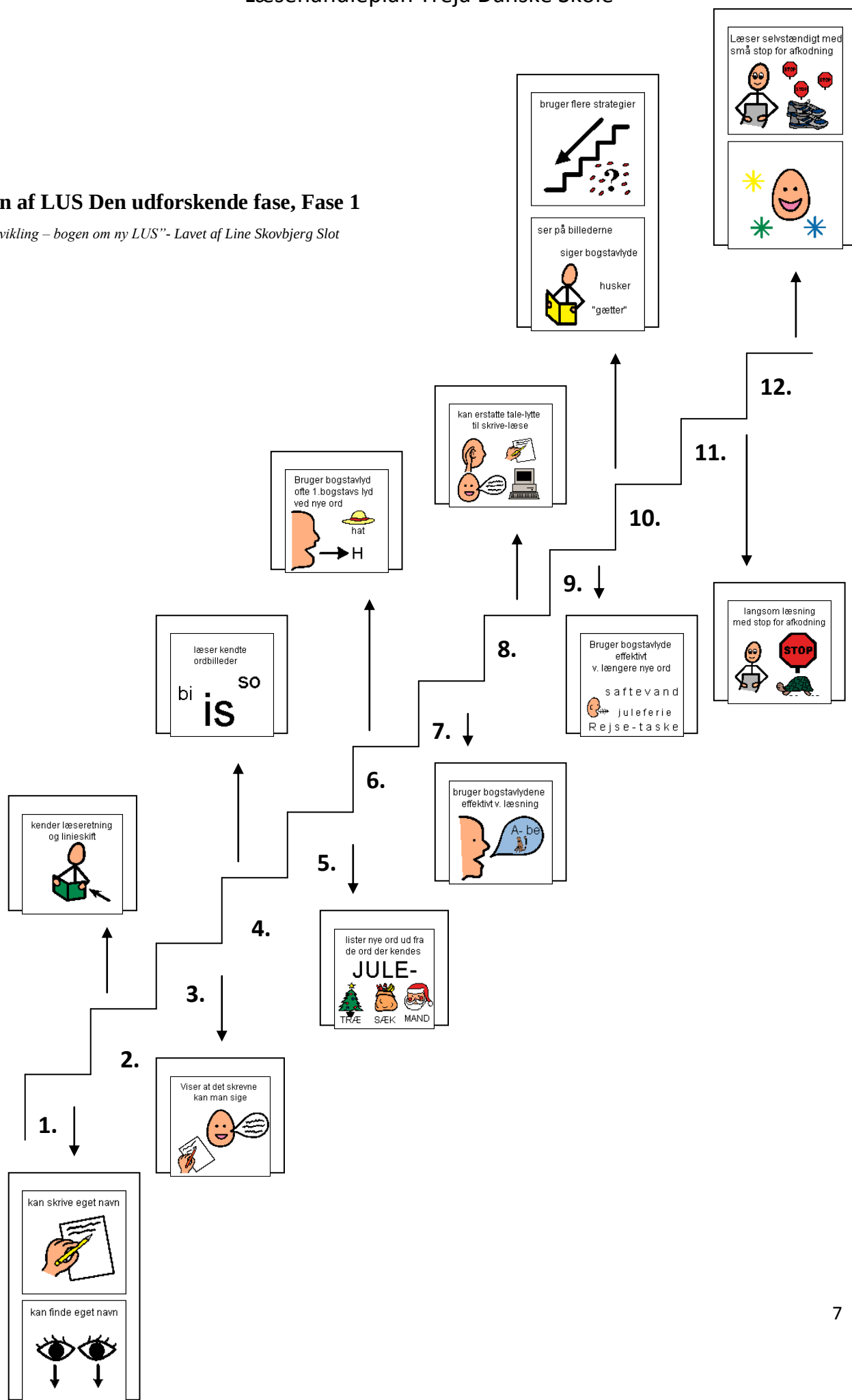
Læseudviklingsskema (LUS) er et:

- Pædagogisk beskriverværktøj om børns læsning, der beskriver en læseudviklingsproces trin for trin.
- Evalueringsværktøj omkring børns læsefærdigheder.
- Dialogværktøj mellem elever, forældre og lærere.
- Styreværktøj omkring læseundervisning og de nødvendige indsatsformer i den samlede undervisning.

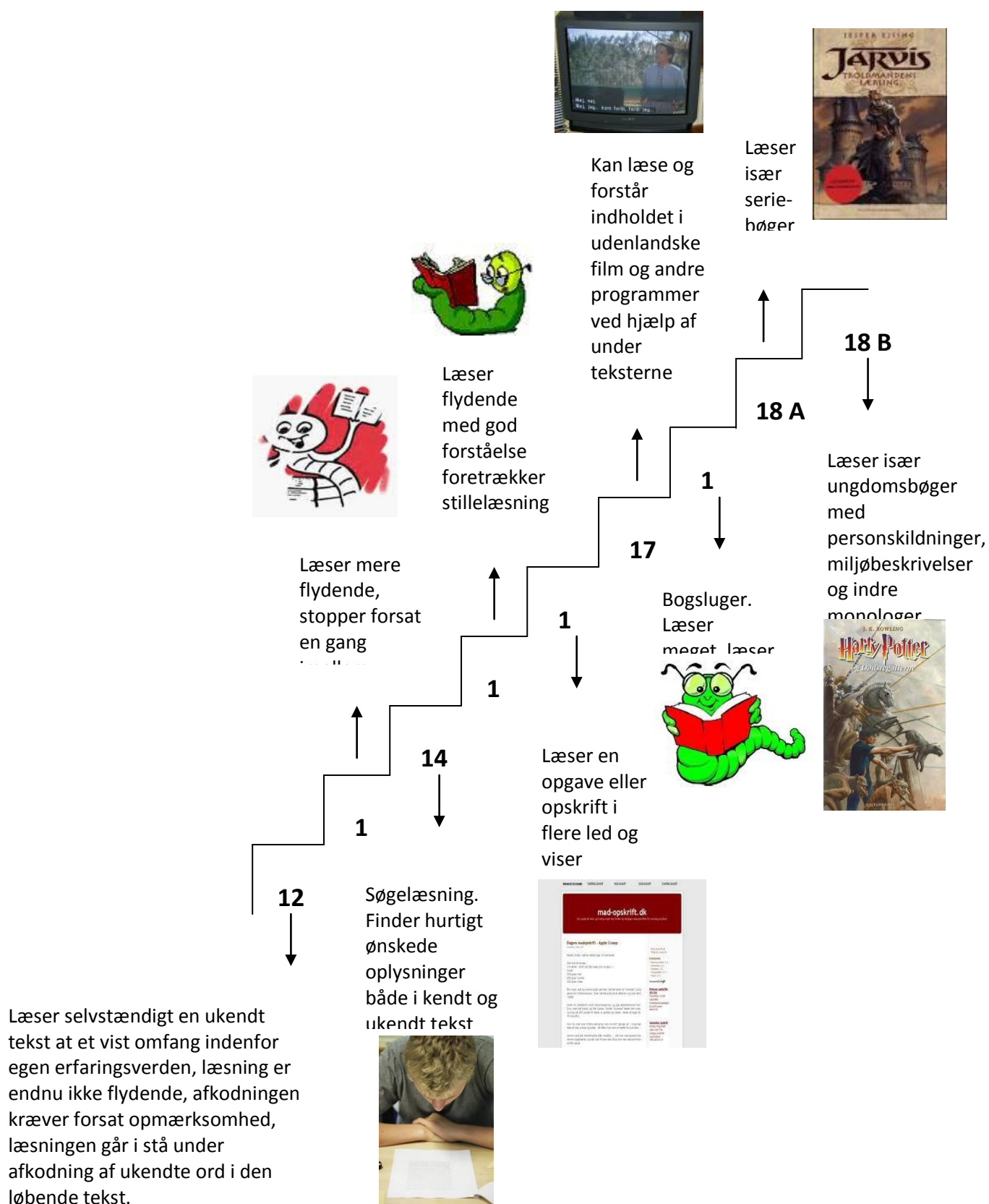
Læsehandleplan Treja Danske Skole

Illustration af LUS Den udforskende fase, Fase 1

Kilde; "Læseudvikling – bogen om ny LUS"- Lavet af Line Skovbjerg Slot

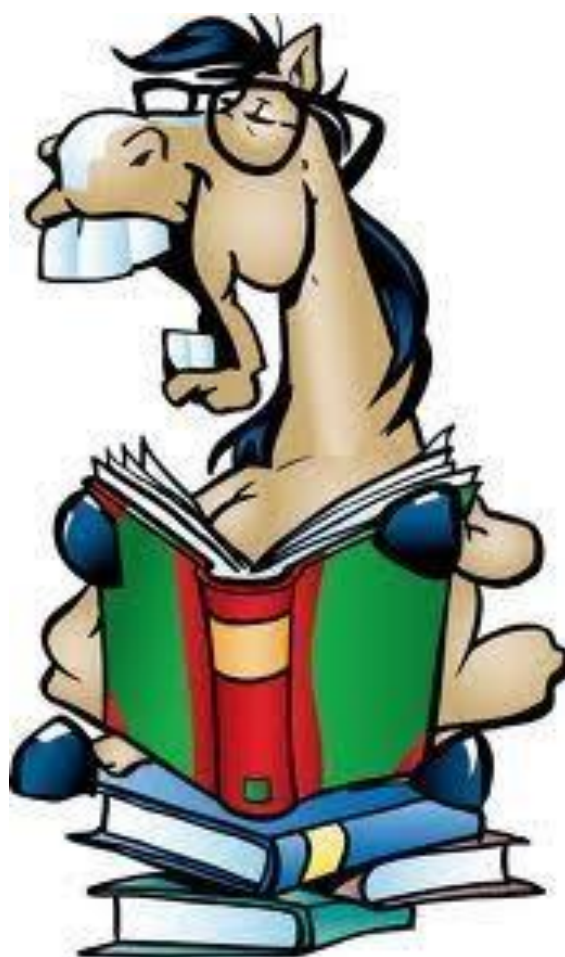

Læsehandleplan Treja Danske Skole

LUS

LæseUdviklingsSkema

Treja Danske Skole
Læseudvikling

Læsehandleplan Treja Danske Skole

At lære at læse er en lang proces, som aldrig stopper.

Læsning og skrivning går hånd i hånd og er derfor begge en del af LUS

For nogle elever er "dét at lære sig at læse" begyndt før skolestart - for andre elever sker det ved skolestarten.

Styrk dit barns tro på sin læsning.

I denne folder kan du se læseudviklingens trin.

Du kan også se hvordan du støtter dit barn på vejen til det næste punkt.

Dansklæreren følger dit barns læseudvikling gennem LUS.

I tilbagemeldingen får I at vide, hvilket punkt jeres barn er nået til i læseudviklingen, samt hvordan I bedst støtter barnet på vejen til næste punkt.

Læseudviklingen foregår i ryk. Det kan også betyde, at jeres barn kan blive på et punkt i en længere periode.

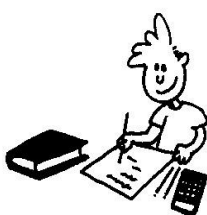
LæseUdviklingsSkema – LUS

	LUS-punkt	Hvad kan I gøre hjemme?	Let-tal/lix-tal Sværhedsgrad af bøger
	Punkt 4 Jeg kan læse ord i en kendt sammenhæng. Jeg læser enkelte ordbilleder som mor, far, Lego...	Det er vigtigt, at barnet læser hver dag/får læst højt hver dag. Barnet skal have styr på læseretningen fra venstre til højre. Få barnet til at pege i bogen for hvert ord I læser. ○ Snak om, at der findes bogstaver (lyde), der danner ord, der danner sætninger. ○ Led efter udvalgte ord i teksten. ○ Hvor mange bogstaver er der i ordet? Er ordet flere steder i teksten etc.	Let 4-6

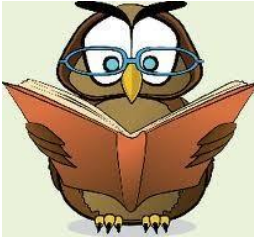
Læsehandleplan Treja Danske Skole

	Punkt 5 Når jeg kender nogle ord kan jeg læse andre. Fx kan barnet læse julemand og så kan det også læse juletræ. Jeg bruger stadig billederne meget, når jeg læser.	Det er vigtigt, at barnet læser hver dag. ○ Snak om ord ud fra teksten, hvilke ord ligner hinanden og hvad er forskellen fx <u>m</u>us-mj<i>s</i>, <u>k</u>ol<i>o</i>. ○ Leg med rim. ○ Se på et ord – tag et bogstav væk, hvad står der så, sæt andre bogstaver på ordet, hvad står der så?	Let 5-7
	Punkt 6 Når jeg skal læse et ord, siger jeg lyden af det første bogstav. Billederne er vigtige. Jeg kan rette mig selv, når ordene ikke passer med bogstaverne. Jeg kan skrive første bogstav af de ord, jeg skriver.	Det er vigtigt, at barnet læser hver dag. Læs med barnet og prøv sammen at finde ud af, hvad man kan gøre, når et ord er svært at "knække". ○ Find ord, der begynder med, gemmer på og slutter med forskellige lyde.	Let 6-8
	Punkt 7 Jeg siger lyden af flere bogstaver i ordet. Jeg retter ofte mig selv, hvis ordene ikke passer med bogstaverne. Jeg kan skrive flere bogstaver i de ord, jeg skriver i mine tekster, og jeg kan selv læse teksten, hvis jeg kan huske den. Jeg børnestaver.	Det er vigtigt, at barnet læser hver dag. Læs og snak om, hvad man kan gøre, når et ord er svært at læse. Fx ○ Sig første lyd i ordet. ○ Stav ordet ○ Del ordet i stavelser Skriv små sedler til/med barnet. Skrivning er vigtigt for at barnet kommer videre til næste punkt.	Let 7-10

Læsehandleplan Treja Danske Skole

	Punkt 8 Jeg kan skrive små beskeder, og de kan læses af andre. Jeg kan skrive mange lydrette ord korrekt, og jeg kan skrive mange ikke-lydrette ord med børnestavning.	Det er vigtigt at læse hver dag. Skriv også små sedler/beskeder til barnet. Fx ○ Vi er hos mormor ○ Ring til mig Det er vigtigt at barnet får skrevet meget, historier, sedler, indkøbslister mm. Ret ikke barnets børnestavning. Lån små bøger på biblioteket, der er nemme at læse for barnet og læs dem sammen.	Let 8-10/ Lix 3-5
	Punkt 9 Jeg bruger alle bogstavers lyde og kan læse længere ukendte ord. Jeg læser omhyggeligt og langsomt. Jeg kan lide at læse mange bøger. Jeg kan skrive lydrette ord og mange hyppige ord.	Det er vigtigt, at barnet læser hver dag. Barnet skal have mange bøger at vælge i mellem. Gå på biblioteket og lån. Vis interesse i bøger, og hør barnet læse op.	Let 9-12/ Lix 4-6

Læsehandleplan Treja Danske Skole

	Punkt 10 Jeg bruger mange forskellige strategier, når jeg læser. Jeg bruger stadig billeder som støtte, men bruger i højere grad bogstaver og deres lyde. Jeg kan få fat på alle lydene i et ord. Jeg kan læse og tænke om teksten giver mening. Mål for slutningen af 1. klasse 	Det er vigtigt, at jeres barn læser meget hver dag. Jeres barn skal have mange bøger at vælge imellem. ○ Gå på biblioteket og lån bøger. Vis interesse i bøgerne og hør jeres barn læse op. ○ Lad jeres barn skrive lidt om bogen fx hvad den handler om, personerne etc. Lad dem bruge børnestavning. Barnet har på dette trin også brug for at få lov til at læse bøger, som umiddelbart virker for lette. Bruges der "Læsekontrakt", "Læsebarometer" el.lign. i dit barns klasse, er det vigtigt at bakke op.	Let 11-13/ Lix 5-7
---	--	--	-------------------------------

Læsehandleplan Treja Danske Skole

	Punkt 11 Jeg læser ikke hurtigt, men jeg vil gerne læse lidt tykkere bøger (ca. 30 sider). Jeg kan godt lide at læse nogle bøger flere gange.	Det er vigtigt, at jeres barn læser hver dag. Jeres barn skal læse bøger med mere indhold – gerne samme bog flere gange. ○ Gå på biblioteket og lån, vis interesse i bøgerne. ○ Lad dem læse højt for jer og søskende. ○ Lad jeres barn skrive lidt om bogen fx hvad den handler om, personerne etc. Lad dem bruge børnestavning. Barnet har på dette trin også brug for at få lov til at læse bøger som umiddelbart virker for lette. Bruges der fx "Læsekontrakt", "Læsebarometer" el.lign. i dit barns klasse, er det vigtigt at bakke op.	Let 11-15/ Lix 6-8
---	--	---	-------------------------------

Læsehandleplan Treja Danske Skole

	Punkt 12 Jeg kan uden hjælp læse en tekst som jeg ikke kender. Jeg behøver ikke så mange billeder i teksten mere. Jeg læser bøger på 40-50 sider. Jeg kan læse en tekst op med god intonation (veksle stemme og indlevelse). Mål for slutningen af 2. klasse 	Det er vigtigt, at jeres barn fortsat læser hver dag. Barnet vil stadig bruge mange kræfter på at finde ud af, hvad der står - især ukendte ord. ○ Find bøger med emner som interesserer jeres barn. ○ Jeres barn skal læse bøger med mere indhold – gerne samme bog flere gange. Det skal både være skøn- og faglitterære bøger (historier & fortællinger, samt bøger om fx dyr, planeter). ○ Jeres barn får stadig mest ud af at læse højt for en.	Let 15-17/ Lix 7-9
		○ Lad jeres barn skrive om det læste, gerne på computer og evt. med billeder. Bruges der "Læsekontrakt", "Læsebarometer" el.lign. i dit barns klasse, er det vigtigt at bakke op.	

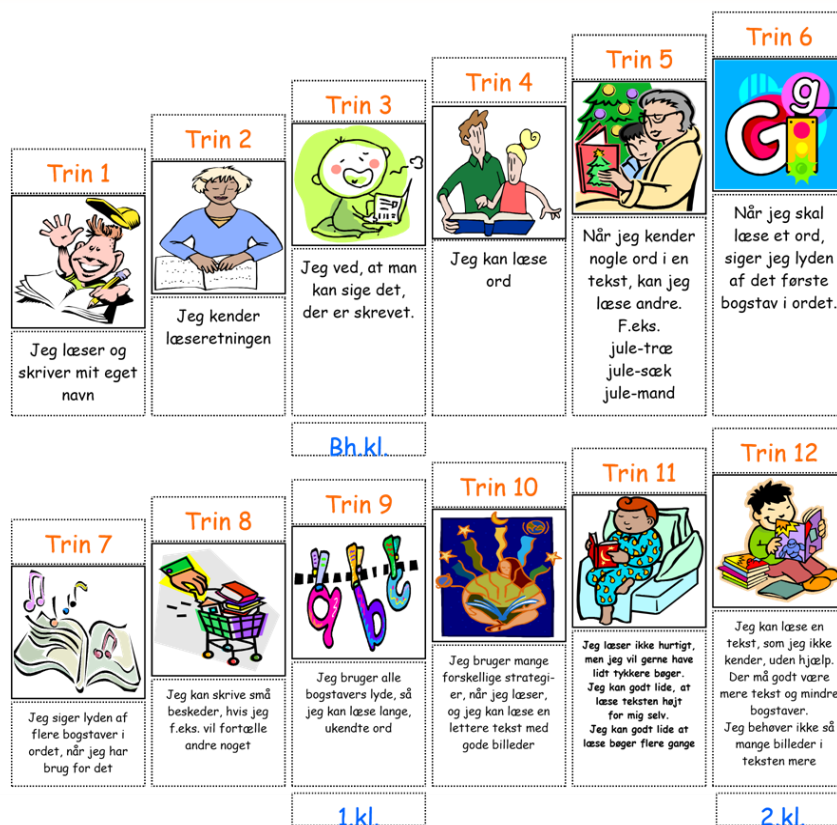
Læsehandleplan Treja Danske Skole

	Punkt 13 Jeg kan læse i længere tid, men stopper stadig en gang imellem ved svære ord. Jeg læser ca. 80 ord i minuttet og gerne stillelæsning Jeg læser bøger på 50-100 sider.	Det er vigtigt, at jeres barn læser hver dag. Barnet vil stadig bruge mange kræfter på at finde ud af, hvad der står - især ukendte ord. ○ Brug biblioteket. ○ Lad jeres barn læse både skøn- og faglitterære bøger (historier & fortællinger, samt bøger om fx dyr, planeter). Gåde- og quizbøger samt hjemmesider er også godt læsestof. ○ Snak om det læste og forklar ukendte ord, begreber og ordsprog. ○ Lad jeres barn skrive om det læste - på computer og med billeder.	Let 17-19/ Lix 9-11
	Punkt 14 Jeg finder hurtigt ønskede oplysninger, både i kendte og ukendte tekster. Jeg kan veksle mellem forskellige læsestrategier afhængig af læseformål.	Det er vigtigt, at jeres barn læser hver dag. ○ Find bøger – også gerne fagbøger - hjemmesider m.m. med emner som interesserer jeres barn. ○ Vis dem, hvordan de hurtigt kan finde bestemte oplysninger ved at skimme tekst og overskrifter. Altså kunne søge og gå tilbage i teksten - uden at skulle læse alt. Fx ved at finde oplysninger i	Let 19-21/ Lix 11-13

Læsehandleplan Treja Danske Skole

		tilbudsaviser, på nettet etc. Bruges der "Læsekontrakt", "Læsebarometer" el.lign. i dit barns klasse, er det vigtigt at bakke op.	
	Punkt 15 Jeg læser flydende med god forståelse i tykke kapitelbøger uden billeder. Jeg foretrækker stillelæsning. Mål for slutningen af 3. klasse 	Det er vigtigt, at jeres barn læser hver dag. ○ Accepter at dit barn nu i højere grad heller selv vil læse – dvs. stillelæsning. ○ I stedet for højtlesningen er det en god idé at udvise nysgerrighed og stille spørgsmål til det barnet har læst. Bruges der "Læsekontrakt", "Læsebarometer" el.lign. i dit barns klasse, er det vigtigt at bakke op.	Lix 13-15

LUS – i den udforskende fase

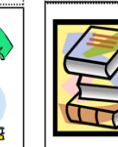
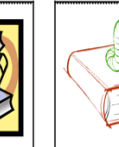

LUS - Den ekspanderende fase

Læseren har nu et fundament af funktionelle læsestrategier og udvider sin læsning til bøger med et meget større omfang, hvor det udelukkende er teksten, der bærer indholdet.

Efter opnået kvalitet i den løbende læsning, optræder i denne fase 3 nye læsemåder:

Nemlig at søge, søgelæsning i pkt. 14, at udføre og vise forståelse gennem handling, instruktionslæsning i pkt. 16, at få overblik og gå i dybden, dybde -- og overblikslæsning i pkt. 19.

Trin 12	Trin 13	Trin 14	Trin 15	Trin 16	Trin 17	Trin 18	Trin 18a	Trin 18b
								
Læser selvstændigt en ukendt tekst af et vist omfang inden for egen erfaringsverden. Læsning er endnu ikke flydende, afkodningen kræver fortsat opmærksomhed, læsningen går i stå under afkodning af ukendte ord i den løbende tekst.	Læser mere flydende, stopper fortsat en gang imellem	Søgelæsning Finder hurtigt ønskede oplysninger både i kendt og ukendt tekst	Læser flydende med god forståelse foretrækker stillelæsning	Læser en opgave eller en opskrift i flere led og viser forståelse	Kan læse og forstår indholdet i udenlandske film & andre programmer ved hjælp af underteksterne	Bog-sluger: Læser meget, læser af lyst	Læser især serie-bøger læse på linien. Beskrivende – refererende	Læser især ungdoms-bøger med personskildringer, miljøbeskr. og indre monologer. læser mellem linjerne. Analyserende – vurderende.
			3.kl.	4.kl.			6.kl.	